

Orthopedagogiek van gedrags- en emotionele stoornissen (H002204)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 6.0 **Studietijd 180 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 1)	Nederlands	Gent	werkcollege groepswerk hoorcollege
----------------	------------	------	--

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

D'oosterlinck, Frank	PP10	Verantwoordelijk lesgever
De Pauw, Sarah	PP10	Medelesgever
Vandevelde, Stijn	PP10	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de gedragswetenschappen (afstudeerrichting pedagogische wetenschappen)	5	A
Master of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting klinische orthopedagogiek en Disability Studies)	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Gedragsstoornissen, emotionele stoornissen, theoretische kaders, behandelingsvormen, bijzondere doelgroepen, gezinsondersteunend en gezinsgericht werken, onderwijs.

Situering

Binnen de opleiding Master of Science in de Pedagogische Wetenschappen, afstudeerrichting Klinische Orthopedagogiek en Disability Studies, staat dit opleidingsonderdeel gepland in het eerste masterjaar (6 studiepunten). Het opleidingsonderdeel wordt ook aangeboden binnen de component domein van de Educatieve Master of Science in de Gedragswetenschappen - Pedagogische Wetenschappen (5 studiepunten). Het opleidingsonderdeel belicht, vanuit een orthopedagogisch oogpunt, de theoretische kaders met betrekking tot de behandeling en ondersteuning van personen met gedrags- en emotionele stoornissen (GES) en het netwerk in hun ecologie.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel komen volgende onderwerpen aan bod:

- theoretische kaders;
- recente wetenschappelijke studies;
- methodisch handelen (Rots en Water, LSCI, crisishulp aan huis, ...);
- praktijkvoorbeelden van toepaste programma's.

Begincompetenties

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op bepaalde eindcompetenties van Ontwikkelings- en gedragsstoornissen: psychologische diagnostiek en Klinische orthopedagogiek.

Eindcompetenties

- 1 Eigen inzicht en kennis met betrekking tot de orthopedagogische behandelingsmodellen voor personen met gedrags- en emotionele stoornissen voortdurend actualiseren.
- 2 Orthopedagogisch onderzoek interpreteren en er kritisch over reflecteren in functie van de 'dienstbaarheid' voor de praktijk.
- 3 Een eigen visie ontwikkelen over de behandeling van personen met gedrags- en emotionele

- stoornissen en deze kritisch kunnen beargumenteren.
- 4 De verschillende orthopedagogische behandelingsmodellen maatschappelijk, historisch en cultureel situeren.
 - 5 Theoretisch gefundeerde behandelingsprogramma's voor personen met gedrags- en emotionele stoornissen kunnen uitbouwen.
 - 6 Een genuanceerd, theoretisch-onderbouwd beeld vormen van een ecologisch systeem, gebaseerd op verschillende manieren van informatieverzameling.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Werkcollege, Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Volgende didactische werkvormen worden gehanteerd:

- hoorcolleges, met inbegrip van gastsprekers;
- werkcollege met uitgebreide bespreking van casussen (toepassingen van de theoretische modellen in de praktijk);
- werkcolleges met groepswerk: de studenten oefenen in groep in Life Space Crisis Intervention en volgen een werkcollege rond een bepaalde methodiek/interventie.

Aanwezigheid tijdens periodegebonden en niet-periodegebonden onderwijsactiviteiten is noodzakelijk.

Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Relaties opbouwen met kinderen en jongeren in crisissituaties

Richtprijs: € 26

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : D'Oosterlinck, F., Soenen, B., Spriet, E., & Sel, K.

ISBN : 978-9-40143-802-5

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : af en toe

Type: Handboek

Naam: Praten met kinderen en jongeren in crisissituaties. Life Space Crisis Intervention

Richtprijs: € 44

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Long, N., Wood, M., Fescer, F., & Whitson, S.

ISBN : 978-9-40148-652-1

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Bijkomende info: Let op: het is belangrijk de nieuwe editie te gebruiken (2022).

Type: Syllabus

Naam: Syllabus Orthopedagogiek van Gedrags- en Emotionele Stoornissen

Richtprijs: € 34

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Nee

Online beschikbaar : Nee

Referenties

- Brendtro, L., Brokenleg, M., & Van Bockern, S. (2005). The Circle of Courage and Positive Psychology. *Reclaiming Children and Youth*, 14(3), 130-136.
- D'Oosterlinck, F., Maes, A., Sel, K., & Spriet, E. (2018). Een kwaliteitsvolle omgeving biedt relatiekansen om tot leren te komen aan kinderen die storend gedrag vertonen. *Orthopedagogiek: Onderzoek en Praktijk*, 57 (1-2), 35-50.
- Hendriks, J., Stams, G.J., & Asscher, J. (2021). *Handboek Forensische Orthopedagogiek*. Rotterdam: Lemniscaat.
- Johnson, D.W. & Johnson R.T. (1996). Conflict resolution and peer mediation programs in elementary and secondary schools: a review of the research. *Review of Educational Research*, 66(4), 459-506.
- Kok, J. F. W. (1997). *Specifiek opvoeden. Orthopedagogisch theorie en praktijk*. Utrecht: De Tijdstroom.
- Knot-Dickscheit, J., & Knorth, E.J. (Red.) (2019). *Gezinnen met meervoudige en complexe problemen: theorie en praktijk*. Rotterdam: Lemniscaat.
- Rowaert, S., Vandeveld, S., Audenaert, K., & Lemmens, G. (2019). Familieondersteunende groepen voor familieleden van (ex-)geïnterneerde personen. *Systeemtherapie*, 31(4), 242-253.
- van der Helm, P. & Vandeveld, S. (2018). Probleemgedrag is vaak te begrijpen. *Orthopedagogiek: Onderzoek en Praktijk*, 57(1-2), 3-13.
- van der Ploeg, J.D. (2020). *Gedragsproblemen. Ontwikkelingen en risico's*. Rotterdam: Lemniscaat.

Aangevuld met recente wetenschappelijke artikelen uit nationale en internationale tijdschriften, waaronder *Orthopedagogiek: Onderzoek en Praktijk*; *Children and Youth Services Review*, *Child and Family Social Work*, *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, ...

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- interactieve ondersteuning via Ufora;
- op afspraak.

Feedback wordt gegeven na het examen op de voorziene feedbackdag.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen (kennisvragen), open vragen (inzichtsvragen) één of meerdere casussen (toepassingsvraag).

Werkstuk: oefening met reflectieverlag - meer informatie wordt via UFORA bekend gemaakt (enkel voor de studenten die het vak met 6 studiepunten volgen).

Er is, indien van toepassing, voor de niet-periodegebonden evaluatie een alternatieve tweede examenkans voorzien. Omschrijving: het schrijven van een individuele paper.

Feedback bij de niet-periodegebonden evaluatie (indien van toepassing):

Mondelinge feedback op de feedbackdag.

Eindscoreberekening

Voor de studenten die het vak met 5 studiepunten volgen:

Examen (100%)

Voor de studenten die het vak met 6 studiepunten volgen:

Een combinatie van periodegebonden evaluatie (80%) en niet-periodegebonden evaluatie (20%).

Deelresultaten waarop de student minstens de helft van de punten verworven heeft, kunnen overgedragen worden naar een volgende examenperiode binnen hetzelfde academiejaar.

Deelresultaten worden nooit afgerond.

Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één of meer onderdelen kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien het eindcijfer hoger ligt.

Het eindcijfer is het gewogen gemiddelde van de verschillende onderdelen. Studenten kunnen voor dit opleidingsonderdeel enkel slagen wanneer ze voor alle onderdelen minimum 10/20 behalen.

Wanneer studenten voor minstens één van de onderdelen minder dan 10/20 behalen dan gelden onderstaande regels:

- Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie een 8/20 of 9/20 behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer, nl. 9/20.
- Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie minder dan 8/20 behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 8 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer, nl. 7/20.